

สรุปสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยปี 2559 และแนวโน้มและทิศทางการส่งออกข้าวไทย ปี 2560

เปรียบเทียบปริมาณส่งออกข้าวของประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 5 อันดับ

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	%Δ
ไทย	6.61	10.96	9.79	9.88	0.9
อินเดีย	10.57	10.81	10.94	10.43	-4.7
เวียดนาม	6.75	6.46	6.61	4.95	-25.1
ปากีสถาน	3.43	3.32	3.96	4.19	5.8
สหรัฐ	3.40	3.20	3.45	3.52	2.0
รวม	30.40	34.75	34.75	32.97	-5.1

หน่วย: ล้านตันข้าวสาร

ที่มา รวบรวมจากรายงานของ THE RICE TRADER

ปริมาณส่งออกข้าวไทยรายชนิดข้าวระหว่างปี 2556 - 2559

ชนิดข้าว	2556	2557	2558	2559	%Δ
ตันข้าวขาว	2,641,494	4,776,859	4,787,696	4,562,648	-4.7
ปลายข้าวขาว	24,583	566,162	315,119	344,134	9.2
ตันข้าวหอมมะลิ	1,498,422	1,359,074	1,405,761	1,560,585	11.0
ปลายข้าวหอมมะลิ	416,768	510,599	581,471	804,147	38.3
ข้าวเหนียว	1,650,831	3,261,521	2,316,900	2,142,589	-7.5
ข้าวเหนียว	137,451	139,396	124,191	164,787	32.7
ปลายข้าวเหนียว	189,383	194,688	140,241	172,705	23.1
ข้าวหอมปทุม	51,684	161,071	124,401	131,694	5.9
รวม (ตัน)	6,610,616	10,969,370	9,795,780	9,883,289	0.9
มูลค่า (ล้านบาท)	133,851	174,852	155,912	154,434	-0.9
ราคาต่อหน่วย (บาท/ตัน)	20,248	15,940	15,916	15,626	-1.8
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐ)	4,420	5,439	4,613	4,401	-4.6
ราคาต่อหน่วย (USD/ตัน)	669	496	471	445	-5.5

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ประเทศผู้นำเข้าข้าวไทยที่สำคัญระหว่างปี 2556-2559

ประเทศ	2556	2557	2558	2559	%Δ
1 เบนิน	919,041	1,112,602	805,765	1,421,050	76.4
2 จีน	327,559	734,765	958,368	1,033,503	7.8
3 ไอวอริโคสต์	310,098	719,771	542,923	696,444	28.3
4 แอฟริกาใต้	419,373	535,645	568,751	573,497	0.8
5 แคนเมอรูน	282,992	517,526	449,297	502,254	11.8
6 สหรัฐอเมริกา	386,844	475,536	431,719	470,881	9.1
7 มาเลเซีย	144,281	422,167	443,169	430,449	-2.9
8 อินโดนีเซีย	84,336	366,360	274,481	400,010	45.7
9 โมซัมบิก	215,543	376,176	314,846	341,631	8.5
10 อังโกล่า	231,282	379,637	330,186	328,038	-0.7
ประเทศอื่นๆ	3,289,267	5,329,185	4,676,258	3,685,530	-21.2
รวม	6,610,616	10,969,370	9,795,780	9,883,289	0.9

หน่วย : ตันข้าวสาร

ที่มา ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

คาดการณ์การผลิต การบริโภค สต็อกข้าว และการค้าข้าวของโลกปี 2560

รายการ	2557	2558	2559	2560*	%Δ
การค้าข้าว	44.11	42.63	39.69	40.78	2.7
ผลผลิตข้าว	478.34	478.55	472.39	480.02	1.6
การบริโภคข้าว	478.35	477.76	470.54	477.81	1.5
สต็อกข้าว	113.87	114.66	116.51	118.71	1.9

คาดการณ์การส่งออกข้าวของโลกปี 2560

รายการ	2557	2558	2559	2560*	%Δ
ไทย	10.97	9.78	9.50	9.70	2.1
อินเดีย	11.59	11.05	10.20	10.00	-2.0
เวียดนาม	6.33	6.61	5.10	5.80	13.7
ปากีสถาน	3.70	4.00	4.30	4.20	-2.3
สหรัฐอเมริกา	2.95	3.36	3.53	3.55	0.7
เมียนมาร์	1.69	1.74	1.10	1.40	27.3
กัมพูชา	1.00	1.15	0.90	1.00	11.1
ปริมาณส่งออกของโลก	44.11	42.63	39.69	40.78	2.7

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2560)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์การนำเข้าข้าวของโลกปี 2560

รายการ	2557	2558	2559	2560*	%Δ
จีน	4.45	5.15	4.50	5.00	11.1
ไนจีเรีย	3.20	2.10	2.00	1.90	-5.0
ซาอุดีอาระเบีย	1.46	1.60	1.50	1.55	3.3
ฟิลิปปินส์	1.80	2.00	0.80	1.40	75.0
ไอวอรีโคสต์	0.95	1.15	1.30	1.35	3.8
อิหร่าน	1.40	1.30	1.10	1.05	-4.5
อินโดนีเซีย	1.23	1.35	1.10	1.00	-9.1
อิรัก	1.08	1.01	0.90	1.00	11.1
เซเนกัล	0.96	0.99	0.99	0.99	0.5
มาเลเซีย	0.99	1.05	0.95	0.95	0.00
ปริมาณนำเข้าของโลก	44.11	42.63	39.69	40.78	2.7

หน่วย : ล้านตันข้าวสาร (*ตัวเลขคาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2560)

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA)

คาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวของไทยในปี 2560 โดยสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย

ในปี 2560 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดการณ์ปริมาณส่งออกข้าวที่ 9.5 ล้านตัน มูลค่าประมาณ 4,300 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นมูลค่าประมาณ 150,000 ล้านบาท)

ชนิดข้าว	2557	2558	2559	%Δ	% สัดส่วน ชนิดข้าว	คาดการณ์ 2560
ข้าวขาว	5.34	5.10	4.91	-3.8	50	4.6
ข้าวหอมมะลิ	1.87	1.99	2.36	19.0	24	2.4
ข้าวนึ่ง	3.26	2.32	2.14	-7.5	22	2.0
ข้าวเหนียว	0.33	0.26	0.34	27.6	3	0.3
ข้าวหอมไทย* (ข้าวหอมปทุมธานี)	0.16	0.12	0.13	5.9	1	0.2
รวม (ล้านตัน)	10.97	9.80	9.88	0.9	100	9.5
มูลค่า (ล้านบาท)	174,852	155,912	154,434			150,000
มูลค่า (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	5,439	4,613	4,401			4,300

* เริ่มใช้มาตรฐานข้าวหอมไทยตั้งแต่วันที่ 20 ธันวาคม 2559

คาดการณ์ ณ เดือนมกราคม 2560

ปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกข้าวไทย

ในปี 2560 นี้ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทยคาดว่าภาวะการส่งออกข้าวยังน่าจะมีทิศทางที่ดี เพราะคาดว่าตลาดที่สำคัญในภูมิภาคแอฟริกา และเอเชียยังคงมีความต้องการนำเข้าข้าวเพื่อการบริโภค ประกอบกับกำลังซื้อของประเทศผู้ซื้อเริ่มดีขึ้น จึงคาดว่าในปีนี้จะจะเป็นปีที่ท้าทายความสามารถในการรักษาตลาดของผู้ส่งออกข้าวไทย ทั้งนี้ สมาคมฯ ได้รวบรวมปัจจัยที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกข้าวของไทยดังนี้

ปัจจัยบวก

- 1) รัฐบาลมีสัญญาขายข้าวแบบรัฐต่อรัฐกับประเทศจีนที่จะต้องมีการเจรจาเพื่อส่งมอบให้ครบตามที่ตกลงไว้
- 2) รัฐบาลระบายข้าวจากสต็อกรัฐทำให้มีอุปทานข้าวที่จะส่งมอบให้ประเทศที่นิยมบริโภคข้าวเก่า
- 3) ราคาส่งออกข้าวของไทยอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่งที่สำคัญทำให้สามารถแข่งขันได้ดีขึ้น
- 4) ราคาน้ำมันมีทิศทางขยับสูงขึ้น ทำให้รายได้และกำลังซื้อของกลุ่มประเทศที่พึ่งพาการส่งออกน้ำมันเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการส่งออกข้าวของไทย
- 5) ความต้องการข้าวของต่างประเทศน่าจะเพิ่มขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าที่ทยอยฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- 6) ประเทศจีนยังคงมีความต้องการบริโภคข้าวปริมาณมากตามการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ประกอบกับราคาข้าวในประเทศอยู่ในระดับสูงกว่าข้าวจากต่างประเทศ จึงทำให้มีความต้องการนำเข้าข้าวอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยลบ

- 1) ผลผลิตข้าวของประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกที่สำคัญคาดว่าจะมีปริมาณเพิ่มขึ้นจึงทำให้ความต้องการนำเข้าข้าวลดลง ขณะที่ประเทศผู้ส่งออกจะมีการแข่งขันส่งออกมากขึ้น
- 2) ผู้ซื้อจะไม่ซื้อข้าวล่วงหน้าปริมาณมากๆ แต่จะซื้อเพื่อให้เพียงพอสำหรับการใช้ในวงเวลานึงเท่านั้น เนื่องจากยังไม่มั่นใจกับสถานการณ์ราคาข้าว และปัจจัยที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตลาดการค้า
- 3) ประเทศผู้บริโภคข้าวและผู้นำเข้าข้าวหลายประเทศ ดำเนินนโยบายพึ่งพาผลผลิตในประเทศ และมีมาตรการอุดหนุนภาคการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิตในประเทศและลดการพึ่งพาการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ
- 4) ประเทศผู้นำเข้าข้าวมีมาตรการกีดกันทางการค้าหลากหลายรูปแบบ เช่น มาตรการด้านสุขอนามัย มาตรการด้านภาษี และการกำหนดโควตานำเข้า ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งออกของไทย
- 5) ความผันผวนของค่าเงินบาทและตลาดการเงินจากการดำเนินนโยบายการเงินของประเทศต่างๆ ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อตลาดส่งออกของไทย
- 6) การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกที่ยังเปราะบางและปัญหาในภาคการเงินของประเทศจีนและประเทศในสหภาพยุโรป

จัดทำโดย สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เลขที่ 37 ซอยงามดูพลี ถนนพระราม 4 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กรุงเทพมหานคร 10120